

לעילוי נשמת

אאמו"ר הר' ראובן בן שמואל זצ"ל

ולעילוי נשמת

מו"ח הר' יצחק ברוך בן אברהם הכהן זצ"ל

ת.נ.צ.ב.ה

עולת ראובן

עלון שבועי בפניני, לקחי וענייני פרשת השבוע

"משנכנס אדר מרבין בשמחה"

אפריילעכן פורים

ופורים שמח לכל קוראי העלון ולכל עמ"י.

עלון לפורים

יש לשאול גבי הא דמרדכי לא השתחווה, שמבואר שהוא גם לא קם ולא זע, מדוע נהג כן, הרי אף כי אמנם יש איסור להשתחוות, אבל מדוע לפחות הוא לא הניד את ראשו בשביל המן ולומר לו שלום, ואולי אם היה עושה כך המן לא היה כועס כ"כ, ולא הייתה גזירת כליה על עם ישראל? וצ"ל שאולי באמת עד שאחשורוש המליך את המן היה אומר לו מרדכי שלום, אבל מכיון שאחשורוש המליך את המן שיהיה כעבודה זרה שכולם צריכים להשתחוות אליו, מרדכי הצדיק אפילו לא אמר לו שלום, שלא יהיה נראה חס ושלום אפילו כחוט השערה כמי שמודה בעבודה זרה ח"ו.

יש לשאול מדוע נאמר (חולין קלט:): המן מן התורה מניין שנ' "המן העץ אשר ציותיך" וכו' ולכאורה מהי השייכות בין המן למה שה' אמר לאדם הראשון המן העץ אשר ציותיך לא לאכול ורק מזה אכלת?

וכן יש לשאול מה המיוחדות דווקא באדר שנאמר הדין "משנכנס אדר מרבין בשמחה" וכי עד עכשיו אין צריך לשמוח? וצ"ל שהגמ' מבררת בהמן את הדבר התמוה שהיה על המן הרשע, הרי כתוב וכל עבדי המלך אשר בשער המלך כורעים ומשתחויים להמן, כולם כורעים לו וכולם עושים את רצונו ומשתחויים לו ורק אחד איננו משתחוה, וכבר אומר המן וכל זה איננו שווה לי, וזהו שמבררת הגמ' איפה מצינו בתורה את המידה הזאת שאדם שיש לו הכל ורק אחד שאיננו משתחוה לו וכבר מרים ידיים וכל זה איננו שווה לי, ועל כך עונה הגמ' מצינו זאת כבר באדם הראשון שהיה לו את כל העולם כולו והיה היחידי בעולם, ורק עץ אחד שה' אסר לו בסוף גבר עליו יצרו של נחש והוא אכל מן העץ, נמצא שמידה זו נמצאת כבר באדם הראשון, ולכן ה' אומר לו המן העץ אשר וכו' הרי יש לך את כל העולם למה דווקא מזה אתה אוכל. וע"כ נמצינו למדים מה מיוחד בחודש זה שנאמר הדין משנכנס אדר מרבין בשמחה ופה בחודש זה אנו למדים שאנו צריכים לשמוח במה שיש לנו ובמה שה' נתן לנו ולא לראות את מה שאין לנו אלא רק לשמוח במה שיש ומה שה' נתן לנו תמיד.

מרבין בשמחה

בגמרא, "אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב: כשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה - כך משנכנס אדר מרבין בשמחה" (תענית כט.).

ויש להבין, דבשלמא חודש אב שממעטין בשמחה נאמרו דינים איך למעט בשמחה, אבל בחודש אדר לא נאמר במה מתבטא דין זה של שמחה, ומה באמת מוטל עלינו לעשות כשנכנס אדר?

והיה מי שביאר בדרך הלצה, שמרבים בשמחה הוא הלכה למעשה, בדיוק כמו במצות אתרוג בחג הסוכות: הן לא יעלה על הדעת שאדם יגיע ביו"ט הראשון של חג הסוכות לבית הכנסת ויצפה שיחכה לו שם אתרוג. אלא ברור ששומה עליו לחפש אתרוג כמה ימים לפני החג כדי שיוכל לקיים את המצוה בחג.

כמו"כ בנוגע למצות "חייב איניש לבסומי לפוריא": לא יעלה על הדעת שאדם יגיע לפורים ויתחיל לשתות ולשמוח... שומה עליו לעשות הכנה מוקדמת לכך...

"משנכנס אדר מרבין בשמחה" פירושו, שמתחילת חודש אדר יתחיל לשתות, כוסית ועוד כוסית, כדי "להתרגל בעבודה", ואז הוא יגיע מוכן למצות השתיה בפורים, ויוכל לקיים "עד דלא ידע" בהידור, כדת וכראוי...

[וזכרנו ששאלו את מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, ת"ח שלומד תורה בכל השנה והוא חי בשמחת התורה בכל השנה, א"כ כשמגיע חודש אדר מה צריך להוסיף כדי להיות בשמחה יתירה, ואמר "שישתה בכל יום מעט יין"].

